

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με στρατηγική της ΕΕ για να περιοριστούν οι βλάβες που οφείλονται στην κατανάλωση οινόπνευματος

(2015/C 418/03)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

1. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι σύμφωνα με το άρθρο 168 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή όλων των πολιτικών και δραστηριοτήτων της Ένωσης εξασφαλίζεται υψηλού επιπέδου προστασία της υγείας του ανθρώπου, και ότι η δράση της Ένωσης η οποία συμπληρώνει τις εθνικές πολιτικές αποβλέπει στη βελτίωση της δημόσιας υγείας, στην πρόληψη των ασθενειών σε όλες τις μορφές τους, καθώς και στην αποτροπή των πηγών κινδύνου για τη σωματική και ψυχική υγεία. Η δράση αυτή καλύπτει και την καταπολέμηση των μεγάλων πηγών της ανθρωπότητας στον τομέα της υγείας, προωθώντας ιδίως τη διερεύνηση των αιτίων τους και την πρόληψή τους, καθώς και την ενημέρωση και τη διαπαιδαγώγηση στον τομέα της υγείας·

Η Ένωση ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών στον τομέα της δημόσιας υγείας και, εάν χρειάζεται, στηρίζει τη δράση τους. Η Ένωση και τα κράτη μέλη ενισχύουν τη συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς. Η δράση της Ένωσης σέβεται πλήρως τις ευθύνες των κρατών μελών όσον αφορά τη διαμόρφωση της πολιτικής τους στον τομέα της υγείας καθώς και την οργάνωση και την παροχή υγειονομικών υπηρεσιών και ιατρικής περίθαλψης, μεταξύ άλλων με τη χορήγηση των σχετικών πόρων·
2. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι η επιβλαβής χρήση οινόπνευματος έχει αναγνωριστεί ως καθοριστικός παράγοντας κινδύνου στην ανακοίνωση της Επιτροπής για τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ⁽¹⁾ στον τομέα της υγείας και ότι οι δράσεις για τον περιορισμό των βλαβών που οφείλονται στην κατανάλωση οινόπνευματος χρηματοδοτούνται από το δεύτερο και το τρίτο πρόγραμμα δράσης της Ένωσης στον τομέα της υγείας ⁽²⁾·
3. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τη σύσταση του Συμβουλίου του 2001 σχετικά με την κατανάλωση οινόπνευματος από νέους ⁽³⁾, η οποία καλεί την Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να αξιοποιήσει πλήρως όλες τις κοινοτικές πολιτικές προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα θέματα που καλύπτονται από τη σύσταση, μεταξύ δε άλλων, η ανάπτυξη, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, συνολικών πολιτικών για την προαγωγή της υγείας όσον αφορά την κατανάλωση οινόπνευματος·
4. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τη στρατηγική της ΕΕ για τη στήριξη των κρατών μελών στην προσπάθειά τους να μειώσουν τις βλάβες που προκαλούνται από το οινόπνευμα (2006-2012) ⁽⁴⁾ καθώς και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2001 ⁽⁵⁾, 2004 ⁽⁶⁾ και 2006 ⁽⁷⁾, στα οποία καλείται η Επιτροπή να προωθήσει μια συνολική στρατηγική για τον περιορισμό των βλαβών που οφείλονται στην κατανάλωση οινόπνευματος, τη σύσταση επιτροπής για τις εθνικές πολιτικές και δράσεις για το αλκοόλ (CNPAP) για τη στήριξη της εφαρμογής αυτής της στρατηγικής, καθώς και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2009 ⁽⁸⁾ στα οποία καλείται η Επιτροπή να ορίσει προτεραιότητες για την επόμενη φάση των εργασιών της Επιτροπής σχετικά με την κατανάλωση οινόπνευματος και την υγεία μετά το τέλος της πρώτης Στρατηγικής της ΕΕ για το οινόπνευμα το 2012·
5. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 29ης Απριλίου 2015 στο οποίο ζητείται νέα στρατηγική της ΕΕ για το αλκοόλ (2016-2022) ⁽⁹⁾, επιβεβαιώνεται η σπουδαιότητα σοβαρής πολιτικής δέσμευσης της Επιτροπής, του Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και των κρατών μελών να αυξήσουν τις προσπάθειες για την πρόληψη βλαβών που σχετίζονται με την κατανάλωση οινόπνευματος·
6. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ όσον αφορά τη συνολική στρατηγική του ΠΟΥ για τη μείωση της επιβλαβούς χρήσης οινόπνευματος ⁽¹⁰⁾ και το ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης του ΠΟΥ για τη μείωση της επιβλαβούς χρήσης οινόπνευματος 2012-2020 ⁽¹¹⁾·

⁽¹⁾ Έγγρ. 8756/00.

⁽²⁾ Απόφαση αριθ. 1350/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, που αφορά τη θέσπιση δεύτερου προγράμματος κοινοτικής δράσης στον τομέα της υγείας (2008-2013) (ΕΕ L 301 της 20.11.2007, σ. 3)· κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 282/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση τρίτου προγράμματος δράσης της Ένωσης στον τομέα της υγείας (2014-2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1350/2007/ΕΚ (ΕΕ L 86 της 21.3.2014, σ. 1).

⁽³⁾ Σύσταση 2001/458/ΕΚ του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την κατανάλωση οινόπνευματος από νέους, και ιδιαίτερα από τα παιδιά και τους εφήβους (ΕΕ L 161 της 16.6.2001, σ. 38).

⁽⁴⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, της 24ης Οκτωβρίου 2006 — Μια στρατηγική της ΕΕ για τη στήριξη των κρατών μελών στην προσπάθειά τους να μειώσουν τις βλάβες που προκαλούνται από το οινόπνευμα [COM(2006) 625 τελικό].

⁽⁵⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2001 (ΕΕ C 175 της 20.6.2001, σ. 2).

⁽⁶⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 2004, για το οινόπνευμα και τους νέους, έγγρ. 9507/04 (Presse 163).

⁽⁷⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2006, για τη στρατηγική της ΕΕ για να περιοριστούν οι βλάβες που οφείλονται στην κατανάλωση οινόπνευματος, έγγρ. 15258/06.

⁽⁸⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2009, για το οινόπνευμα και την υγεία (ΕΕ C 302 της 12.12.2009, σ. 15).

⁽⁹⁾ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, σχετικά με τη στρατηγική για το αλκοόλ [2015/2543(RSP)].

⁽¹⁰⁾ Ψήφισμα WHA63.13, σ. 27.

⁽¹¹⁾ Ψήφισμα EUR/RC61/R4.

7. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ΜΕ ΑΝΗΣΥΧΙΑ ότι, σύμφωνα με τη γενική έκθεση του ΠΟΥ για το οινόπνευμα και την υγεία ⁽¹⁾, η επιβλαβής χρήση οινόπνευματος καταλέγεται ανάμεσα στους παγκόσμιους παράγοντες κινδύνου για ασθένειες και αναπηρίες, και ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η περιοχή με το υψηλότερο ποσοστό κατανάλωσης οινόπνευματος παγκοσμίως με μέση τιμή κατανάλωσης οινόπνευματος ανά ενήλικα (ηλικία 15+ έτη) τα 10,1 λίτρα καθαρού οινόπνευματος για το 2012 ⁽²⁾.
 8. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ΜΕ ΑΝΗΣΥΧΙΑ ότι, σύμφωνα με την έκθεση του Οργανισμού για την Οικονομική Συνεργασία και την Ανάπτυξη (ΟΟΣΑ) σχετικά με την αντιμετώπιση της επιβλαβούς χρήσης οινόπνευματος — Οικονομικά και πολιτική δημόσιας υγείας ⁽³⁾, η τακτική και σοβαρή χρήση οινόπνευματος σημειώνει αυξητικές τάσεις σε ορισμένα κράτη μέλη και υπάρχει γενική ανησυχία για τη θεαματική αύξηση της κατανάλωσης οινόπνευματος στους νέους (ανηλικούς και νεαρούς ενήλικες) και τις γυναίκες σε πολλά κράτη μέλη, και ότι η κατάχρηση οινόπνευματος έχει αρνητικές επιπτώσεις όχι μόνον στην υγεία των ανδρών, αλλά και στην κοινωνία γενικότερα.
 9. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η περιστολή της επιβάρυνσης την οποία συνιστούν οι αποτρέψιμοι θάνατοι που σχετίζονται με την κατανάλωση οινόπνευματος, οι χρόνιες ασθένειες και βλάβες, η βία, οι υγειονομικές ανισότητες και άλλες κοινωνικές επιπτώσεις σε τρίτους, καθώς και η συμπεριφορά της επικίνδυνης κατανάλωσης οινόπνευματος, ιδίως μεταξύ νέων ανθρώπων, αποτελεί πλέον κοινή ανησυχία, και ότι η συνεργασία και συντονισμός σε επίπεδο ΕΕ θα φέρει προστιθέμενη αξία.
 10. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η πρόληψη βλαβών που οφείλονται στην κατανάλωση οινόπνευματος συνεπάγεται αναγκαίες επενδύσεις, επωφελείς για την οικονομία αφού σημαίνουν μακροπρόθεσμο περιορισμό οικονομικών απωλειών και υγειονομικών δαπανών, μεταξύ άλλων με τη μείωση της επιβάρυνσης των χρόνιων ασθενειών, όπως ο καρκίνος, καθώς και αύξηση της παραγωγικότητας του εργατικού δυναμικού.
 11. ΤΟΝΙΖΕΙ, επίσης, ότι η μείωση της επιβλαβούς χρήσης οινόπνευματος έχει και θετική επίπτωση στη δημόσια τάξη και την οδική ασφάλεια, ιδίως δε στη μείωση των τροχαίων θανάτων και τραυματισμών.
 12. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η μείωση των επιβλαβών συνεπειών του οινόπνευματος απαιτεί δράσεις σε ευρύ φάσμα πολιτικών και τη συμμετοχή πολλών τομέων σε όλη την κοινωνία, και σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ.
 13. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ότι πολλοί υπουργοί στην άτυπη σύνοδο των υπουργών υγείας στις 21 Απριλίου 2015, καθώς και το συμβούλιο EPSCO στις 19 Ιουνίου 2015, ζήτησαν μία στρατηγική της ΕΕ σχετικά με τη μείωση των επιβλαβών συνεπειών του οινόπνευματος, και τονίζει το γεγονός ότι αυτή η στρατηγική της ΕΕ μπορεί να στηρίξει περαιτέρω και να συμπληρώσει τις εθνικές υγειονομικές πολιτικές.
- ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:
14. ΝΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΣΟΥΝ να ενθαρρύνουν μια πολυτομεακή προσέγγιση για τη μείωση των βλαβών που οφείλονται στην κατανάλωση οινόπνευματος σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ, και να ενισχύσουν ή αναπτύξουν, όπως αρμόζει, συνολικές εθνικές στρατηγικές ή σχέδια δράσης για συγκεκριμένες τοπικές ή περιφερειακές παραδόσεις.
 15. ΝΑ ΛΑΒΟΥΝ τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των νέων από την επιβλαβή χρήση του οινόπνευματος, ιδίως όσον αφορά το όριο ηλικίας για την κατανάλωση οινόπνευματος και την έκθεση στις διαφημίσεις, και ΝΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΣΟΥΝ να παρέχουν πληροφορίες και εκπαίδευση σχετικά με την επιβλαβή χρήση οινόπνευματος και, ιδίως, την επικίνδυνη σχετική συμπεριφορά.

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

16. ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΣΟΥΝ τη συνεργασία για τον ορισμό των αποτελεσματικών μέτρων και βέλτιστων πρακτικών ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι υγειονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις, καθώς και οι υγειονομικές ανισότητες που οφείλονται στην επιβλαβή χρήση οινόπνευματος, εστιάζοντας ιδιαιτέρως στην πρόληψη της επικίνδυνης περί το οινόπνευμα συμπεριφοράς μεταξύ των νέων, στα άτομα που καταναλώνουν οινόπνευμα σε επιβλαβή επίπεδα ή με επιβλαβείς μορφές κατανάλωσης, στην κατανάλωση οινόπνευματος κατά την εγκυμοσύνη και στην οδήγηση υπό την επήρεια οινόπνευματος.
17. ΝΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΣΟΥΝ να στηρίζουν τις εργασίες της CNAPA, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της έκθεσης για την εφαρμογή της πρώτης στρατηγικής της ΕΕ για το οινόπνευμα ⁽⁴⁾ καθώς και τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο για τη μείωση των βλαβών που οφείλονται στην κατανάλωση οινόπνευματος.

⁽¹⁾ WHO 2014, σ. 46, σ. 31.

⁽²⁾ Η υγεία με μια ματιά: Ευρώπη 2014 (κοινή δημοσίευση ΟΟΣΑ και Ευρωπαϊκής Επιτροπής), Δεκέμβριος 2014.

⁽³⁾ «Tackling Harmful Alcohol Use - Economics and Public Health Policy» (Αντιμετώπιση της επιβλαβούς χρήσης οινόπνευματος — Οικονομικά και πολιτική δημόσιας υγείας), Μάιος 2015.

⁽⁴⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Υγείας και Καταναλωτών, Πρώτη έκθεση προόδου για την εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για το οινόπνευμα, Σεπτέμβριος 2009.

18. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι θα πρέπει να συνεχιστεί η συλλογή στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ για την εφαρμογή της εκάστοτε εθνικής νομοθεσίας περί οινοπνεύματος, με τήρηση των εθνικών αρμοδιοτήτων καθώς και των περιφερειακών και τοπικών κοινωνικών και πολιτισμικών παραδόσεων·
19. ΝΑ ΕΞΕΤΑΣΟΥΝ, ιδίως με βάση την έκθεση που θα καταρτίσει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 16 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές⁽¹⁾, το ενδεχόμενο υποχρεωτικής αναγραφής των συστατικών και διατροφικής δήλωσης, ιδίως δε της ενεργειακής αξίας, στα οινοπνευματώδη.
- ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:
20. ΝΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙ τη στήριξή της προς τα κράτη μέλη που έχουν λάβει μέτρα για να μειώσουν τις βλάβες που προκαλούνται από το οινόπνευμα, με πλήρη σεβασμό των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας·
21. ΝΑ ΕΓΚΡΙΝΕΙ, μέχρι το τέλος του 2016 και με πλήρη τήρηση των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών, συνολική στρατηγική της ΕΕ αφιερωμένη στη μείωση των βλαβών που σχετίζονται με το οινόπνευμα, η οποία θα περιλαμβάνει δράσεις σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ για την αντιμετώπιση των υγειονομικών, κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της επιβλαβούς χρήσης του οινοπνεύματος. Αυτή η στρατηγική της ΕΕ θα πρέπει να εστιάζει στις πρωτοβουλίες για τη μείωση των βλαβών που σχετίζονται με το οινόπνευμα, με διασυννοριακή διάσταση και ενωσιακή προστιθέμενη αξία, ως επακολουθητικό μέτρο στην πρώτη στρατηγική της ΕΕ για το οινόπνευμα (2006-2012), ενώ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη και τις εργασίες της CΝΑΡΑ, καθώς και τις εργασίες που διεξάγονται στα πλαίσια της συνολικής στρατηγικής του ΠΟΥ για το οινόπνευμα και το ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης του ΠΟΥ για τη μείωση της επιβλαβούς χρήσης του οινοπνεύματος, 2012-2020·
22. ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΕΙ ΕΚΘΕΣΗ στο Συμβούλιο για τα αποτελέσματα και την πορεία των εργασιών της για τη μείωση των βλαβών που οφείλονται στο οινόπνευμα.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 18).